

Akademska godina: 2022./2023.

Predmet: obavezni Šifra: 241306	RURALNA SOCIOLOGIJA	ECTS bodovi: 3,5
Stručni studij <i>Poljoprivreda</i>	TEMELJI STUDIJA	Semestar: II
Nastavnici i suradnici:	dr. sc. Sandra Kantar, prof. v. š..	
	Sati	
Predavanja	30	
Vježbe + seminari	15	
Stručna praksa	8	

CILJ PREDMETA: Upoznati studente s osnovnim društvenim procesima u selu u prošlosti i suvremenosti s posebnim osvrtom na hrvatsko ruralno društvo te ih osposobiti za sudjelovanje u empirijskim istraživanjima.

Izvedbeni plan nastave za redovite studente

1. Nastavne jedinice, oblici nastave i mjesta izvođenja

Točna satnica izvođenja nastave (početak i završetak pojedinog oblika nastave) odrađuje se prema rasporedu nastave koji je istaknut na službenim Internet stranicama Učilišta.

	Nastavna jedinica	Oblici nastave		Mjesto izvođenja nastave	
		P	V	S	
1.	Upoznavanje s predmetom i načinom rada. Upoznavanje sa ruralnosociološkom literaturom i seminarskim temama za usmeno i pismeno izlaganje. Uvod u integrirani projektni zadatak. Odnos opće i ruralne sociologije.	2	-	-	Predavaonica
2.	Uloga ruralne sociologije u istraživanju ruralnog područja. Osnovni pojmovi u ruralnoj sociologiji. Nastanak ruralne sociologije u svijetu i Hrvatskoj. Znameniti ruralni sociolozi u svijetu i Hrvatskoj.	2	-	-	Predavaonica
3.	Istraživanje društvenih pojava na selu. Anketa i anketno istraživanje. Prednosti i nedostaci ankete. Intervju. Promatranje. Ostale metode istraživanja ruralnog prostora. Istraživački primjeri.	2	1	-	Predavaonica/Informatička učionica
4.	Ruralno društvo. Indikatori ruralnosti. Promjene u ruralnom društvu: urbanizacija, ruralizacija, deruralizacija i modernizacija. Seoska lokalna zajednica.	2	-	-	Predavaonica
5.	Tradicionalno selo i suvremeno selo. Tipologija sela prema odabranim kriterijima. Razlike: selo – grad. Ruralno-urbani kontinuum. Transformacija sela. Migracija: selo-grad.	2	0,5	-	Predavaonica
6.	Ruralno društvo i kultura. Pojam kulture. Seljačka kultura i seljačke vrijednosti. Kulturne promjene u selu. Kulturne institucije na selu.	2	0,5	-	Predavaonica

7.	Običaji. Život na selu. Slobodno vrijeme na selu. Religioznost i praznovjerie.	2	0,5	-	Predavaonica
8.	Pojam društvene stratifikacije i mobilnosti. Sloj, kasta, klasa. Položaj poljoprivrednika u društvu: povijesni prikaz. Aktualni društveni položaj poljoprivrednika u Hrvatskoj.	2	0,5	-	Predavaonica
9.	Izlaganje seminarskih radova.	-	-	1,5	Predavaonica
10.	Pisanje 1. kolokvija	-	1	-	Predavaonica
11.	Osnovni demografski pojmovi i njihovo značenje. Demografski procesi u selu. Sociodemografska obilježja ruralnog stanovništva.	2	0,5	-	Predavaonica
12.	Seoska obitelj. Obilježja seoske obitelji. Funkcije seoske obitelji. Tipovi seoskih obitelji.	2	0,5	-	Predavaonica
13.	Žene i mladi. Položaj žena na selu. Promjene u položaju žena u poljoprivredi i selu. Seoska omladina. Profesionalna orijentacija mladih na selu.	2	0,5	-	Predavaonica
14.	Obiteljsko gospodarstvo. Tipologija poljoprivrednih gospodarstava. Socio-ekonomski sastav OPG-a. Sukcesija.	2	0,5	-	Predavaonica
15.	Udruživanje poljoprivrednika. Zadruga. Udruga. LAG-ovi.	2	0,5	-	Predavaonica
16.	Obrazovanje u ruralnim područjima. Obrazovna postignuća poljoprivrednika. Profesionalno obrazovanje poljoprivrednika. Cjeloživotno učenje. Obrazovni potencijali u ruralnim područjima.	2	0,5	-	Predavaonica
17.	Modernizacija sela. Deagrarizacija i egzodus poljoprivrednika u povijesnoj i društvenoj perspektivi. Budućnost sela i poljoprivrede. Ruralni razvoj u društvenoj perspektivi.	2	-	-	Predavaonica
18.	Izlaganje seminarskih radova	-	-	1,5	
19.	Pisanje 2. kolokvija	-	1	-	Predavaonica
20.	Terenska nastava Terenska nastava uključuje posjet tematskoj izložbi, radionici, manifestaciji, predavanju, domaćoj ili međunarodnoj konferenciji, etno selu, instituciji i lokalitetu vezanih za teme u okviru kolegija „Ruralna sociologija“		4		Izvan Učilišta
	Ukupno	30	12	3	
Stručna praksa					
Integrirani projektni zadatak odvija se u okviru predmeta Ruralna sociologija i Osnove poljoprivredne ekonomike. Studenti rješavaju integrirani projektni zadatak na zadanu temu: „Socio-ekonomska analiza poljoprivrede u domicilnoj regiji-županiji-općini-selu“ u okviru kojeg izrađuju i istraživački instrument, analiziraju i interpretiraju dobivene primarne i sekundarne podatke. Uputstva i podršku za izradu integriranog projektnog zadatka studenti dobivaju od predmetnih nastavnika. Integrirani projektni zadatak studenti rješavaju individualno. Studenti imaju ulogu istraživača osnovnih socio - ekonomskih karakteristika podneblja u kojem žive ili borave (selo/općina/županija/regija) s naglaskom na posebnosti tog područja. Relevantni socio-ekonomski podaci se prikupljaju iz dostupnih informacijskih izvora (knjižnice, internet, statistički			8	Predavaonica i izvan Učilišta	

izvori i anketno istraživanje), analiziraju i interpretiraju u kontekstu podneblja i poljoprivrede. Izrada izvješća čini završnu fazu integriranog projektnog zadatka. Teme i metode integriranog projektnog zadatka prilagođavaju se aktualnim događajima i promjenama u domicilnom području.			
Ukupno	30	15	8

2. Način polaganja ispita i način ocjenjivanja

Znanje studenata provjerava se i ocjenjuje kontinuirano tijekom trajanja predmeta „Ruralna sociologija“. Pri tome se vrednuje nazočnost i sudjelovanje u nastavi, sociološki dio integriranog zadatka, seminar i ispit.

Kao okvir za ocjenjivanje definiran je minimalan i maksimalni broj bodova za pojedine aktivnosti:

- sudjelovanje u nastavi – minimalno 5 bodova, maksimalno 10 bodova,
- sociološki dio integriranog zadatka – minimalno 10 bodova, maksimalno 20 bodova
- individualni zadatak studenata (izabrana tema seminara) – minimalno 10 bodova, maksimalno 20 bodova.
- pismeni ispit/kolokvij – minimalno 25, maksimalno 50 bodova

Bodovi se stječu kontinuirano tijekom trajanja nastave iz predmeta „Ruralna sociologija“.

Zadaci studenata se ispravljaju u roku od 5 dana, a tijekom trajanja nastave student može pratiti broj bodova koje je stekao individualnim uvidom u evidenciju. Nakon bodovanja svakog pojedine aktivnosti studenata koja se ocjenjuje, konačan broj bodova upisuje se kao konačna ocjena u ISVU sustav.

Minimalan broj bodova za prolaz iz predmeta „Ruralni razvoj“ postavljen je apsolutno i iznosi 60 bodova.

Ocjena na ispitu iz predmeta se utvrđuje od ukupno postignutih bodova:

- 60-69 bodova – dovoljan (2)
- 70-79 bodova – dobar (3)
- 80-89 bodova – vrlo dobar (4)
- 90-100 bodova – odličan (5)

3. Ispitni rokovi i konzultacije

Ispitni rokovi održavaju se jednom mjesečno tijekom akademske godine, a po dva puta u veljači, lipnju/srpnju i rujnu. Konzultacije se odvijaju samo uz prethodni dogovor putem e-maila skantar@vguk.hr.

4. Ishodi učenja i način provjere

Nakon uspješno realiziranih obveza na predmetu student će steći teorijska i empirijska znanja iz ruralne sociologije koja će pridonijeti boljem razumijevanju i tumačenju društvenih promjena u selu i ruralnom području.

ISHODI UČENJA	NAČINI PROVJERE
1. Definirati i opisati osnovne društvene procese u selu	vježba na nastavi/diskusija/kolokvij/ispit
2. Prepoznati osnovne društvene promjene u selu i poljoprivredi	vježba na nastavi/diskusija/kolokvij/ispit
3. Demonstrirati vještine pisane i usmene komunikacije iz područja ruralne sociologije	seminar
4. Primijeniti stečena znanja na samostalno kreiranje istraživačkog instrumenta za potrebe integriranog zadatka	vježba na nastavi/ integrirani projektni zadatak
5. Izdvojiti društvene promjene na selu i poljoprivredi, te argumentirati svoje mišljenje o društveno važnim pitanjima u selu.	vježba na nastavi/ diskusija/seminar

6. Konstruktivno povezivanje

Ishodi učenja	Sadržaji (Nastavne jedinice) /način poučavanja	Vrednovanje	Potrebno vrijeme (h)
Ishod 1	N.J. 2-8 N.J.11-17 Predavanje; diskusija	Diskusija, Kolokviji/pismeni ispit/usmeni ispit	30
Ishod 2	N.J.2-8 N.J. 11-17 Predavanje; diskusija	Diskusija, Kolokviji/pismeni ispit/usmeni ispit/	25
Ishod 3	N.J.1 N.J.9; N.J.18 Pretraživanje baze HRČAK i DABAR Uputstva za pisanje seminarskog rada/Uputstva za oblikovanje PPT za studente/	Kriteriji za pisanje seminarskog rada/kriteriji za oblikovanje PPT Seminarski rad	15
Ishod 4	N.J.1 N.J.3 Uputstva za izradu integriranog projektnog zadatka / Uputstva za izradu ankete/Uputstva za izradu intervjua / Vježba na nastavi	Integrirani projektni zadatak	20
Ishod 5	N.J.9, N.J.18, N.J.20 Predavanje; diskusija; terenska nastava	Vježba na nastavi, aktivno sudjelovanje na nastavi	12
UKUPNO SATI			102

7. Literatura

Obavezna:

- Kantar, S. (2021): Ruralna sociologija (interna skripta) Visoko gospodarsko učilište u Križevcima, Križevci. Dostupno na: https://www.vguk.hr/upload/E_skripte/RUSO_SKRIPTA_2020.pdf
- Rogić, I., Štambuk, M. i Mišetić, A. (2002): Prostor iza: kako modernizacija mijenja hrvatsko selo, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb. (Biblioteka Zbornici; knj.17) (poglavlja 3-4)
- Štambuk, M. (2015): Lica nigdine, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb. (Biblioteka za urbane i ruralne studije; knj. 3)
- Šundalić, A. (2010): Selo iz autentičnosti u neprepoznatljivost, Sveučilište Josipa Juraja Strossmayera, Ekonomski fakultet u Osijeku, Osijek. (poglavlja: 1-4)
- Woods, M (2020): Ruralna geografija: procesi, odjeci i iskustva u ruralnom restrukturiranju, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. (Poglavlja: 2-4).

Dopunska:

- Hodžić, A. (2006): Selo kao izbor? Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb.
- Mirčetić, Đ. (1998): Agrarna sociologija, vlastita naklada, Vinkovci.
- Puljiz, V. (1977). Eksodus poljoprivrednika. Institut za društvena istraživanja, Zagreb.
- Sociologija sela / Sociologija prostora – časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnoga razvoja. Zagreb: IDIS. Odabrani tekstovi uz pojedine nastavne jedinice
- Štambuk, M., Šikić-Mičanović, L. (2014): Ruralna općina: sutra; Društvena re/konstrukcija na ruralnom teritoriju, Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar (Biblioteka Zbornici; knj. 46)

7. Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku

Moguće je izvođenje nastave na engleskom jeziku.

Nositeljica predmeta:
dr. sc. Sandra Kantar, prof.v.š.

U Križevcima, rujana 2022.